

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานมหาวิทยาลัยของรัฐตามหลักพรหมวิหาร ๔
กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บุคลากรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศูนย์รังสิต ที่มี การจัดการเรียนการสอนซึ่งมีทั้งหมด ๑๔ คณะ มีบุคลากรจำนวนทั้งสิ้น
๑,๔๘๗ คน

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดย
การโดยการเปิดตารางกำหนดหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครซี และมอร์แกน (Krejcie and
Morgan) ที่ความคลาดเคลื่อน ๐.๐๕ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐๘ คน แต่ในที่นี้ผู้วิจัยได้เก็บ
กลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีกจำนวน ๔ คน เพื่อป้องกันการตอบที่ไม่สมบูรณ์รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การวิจัยครั้งนี้ทั้งหมดจำนวน ๓๑๒ คน

วิธีสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่ม กลุ่มตัวอย่าง มาจากประชากร โดยวิธี แบบแบ่งชั้นภูมิ
(Stratified Random) ดังนี้

๑) แบ่งประชากรออกเป็น ๑๔ คณะ ได้แก่ คณะนิติศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะทันตแพทย
ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะศิลปะศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

๒) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของประชากรในแต่ละกลุ่มแล้ว ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) จากประชากรในแต่ละ คณะ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

คณะ	จำนวน ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง
๑.คณะนิติศาสตร์	๙๖	๒๐
๒.คณะแพทยศาสตร์	๒๓๙	๕๐
๓.คณะรัฐศาสตร์	๕๕	๑๒
๔.คณะสหเวชศาสตร์	๖๙	๑๔
๕.คณะเศรษฐศาสตร์	๘๑	๑๗
๖.คณะพยาบาลศาสตร์	๖๓	๑๓
๗.คณะทันตแพทยศาสตร์	๗๖	๑๖
๘.คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	๕๑	๑๑
๙.คณะศิลปศาสตร์	๒๒๕	๔๗
๑๐.คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	๕๘	๑๒
๑๑.คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	๓๐	๖
๑๒.คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑๘๓	๓๘
๑๓.คณะวิศวกรรมศาสตร์	๑๑๓	๒๔
๑๔.คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	๑๔๘	๓๑
รวมจำนวนทั้งหมด	๑,๔๘๗	๓๑๒

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีการสร้างแบบสอบถามดังนี้

๑.ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา แล้วกำหนดเป็นกรอบปัจจัยให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

๒.สร้างแบบสอบถามตามกรอบปัจจัยที่กำหนดในข้อ ๑ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบปลายปิด จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ตอนที่ ๒ เป็นแบบ สอบถามเกี่ยวกับ บริหารงานตาม หลักพรหมวิหาร ๔ ของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ประกอบด้วย ๑.เมตตา ๒.กรุณา ๓.มุทิตา ๔.อุเบกขา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน ๒๘ ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักของคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้	๕ คะแนน
มาก	ให้	๔ คะแนน
ปานกลาง	ให้	๓ คะแนน
น้อย	ให้	๒ คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	๑ คะแนน ^{๑๒๑}

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต มีลักษณะเป็นปลายเปิดให้เลือกตอบโดยเสรี

๓.นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปหาคุณภาพของแบบสอบถามต่อไป

^{๑๒๑} ชูติระ ระบอบ และคณะ, *ระเบียบวิธีวิจัย*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย - ธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปตรวจสอบหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

๑.การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษาจำนวน ๕ ท่าน ได้แก่

๑.พระ มหาสม กลยาโณ Ph.D. อาจารย์ประจำ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร .โกณัฐ ศรีทอง หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เบญจมาศ ตูลยนิติกุล อาจารย์ประจำ ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

๔.อาจารย์ ดร .สิรินดา กุสุมภ์ อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

๕.อาจารย์ ดร.เปี่ยมสุข สุวรรณภูมิ อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า ๐.๕ ขึ้นไปทุกข้อ

๒.การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน แล้วนำมา ตรวจสอบให้คะแนนเพื่อ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของความเชื่อมั่นตามวิธีการของ Cronbach^{๑๒๒} โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทางสังคมศาสตร์ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๓๓

๓.ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์สำหรับจริงต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^{๑๒๒} ประยูร อาษานาม , คู่มือวิจัยทางการศึกษา , พิมพ์ครั้งที่ ๒, (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๑), หน้า ๘๗.

๒. นำหนังสือที่ได้จากโครงการหลัก สูตรพุทธศาสนมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไปขอความร่วมมือจาก คณบดี ทั้ง ๑๔ คณะ

๓. ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย นำแบบสอบถามไป ให้บุคลากรที่เป็น กลุ่มตัวอย่างตอบและเก็บกลับคืนด้วยตัวเอง

๔. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ได้กลับคืนมา ทั้งหมดจำนวน ๓๑๒ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม แล้วนำมา วิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

๑. สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่า ความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงาน มหาวิทยาลัยของรัฐตามหลักพรหมวิหาร ๔ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต วิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

๓. เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของบุคลากรต่อ การบริหารงาน ของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยของรัฐตามหลักพรหมวิหาร ๔ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) และ เปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ด้วยวิธีการของ (Scheffe')

๔.เกณฑ์การพิจารณาตัดสินค่าเฉลี่ยดังนี้

๔.๕๐ – ๕.๐๐ หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๕๐ – ๔.๔๙ หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

๒.๕๐ – ๓.๔๙ หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

๑.๕๐ – ๒.๔๙ หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

๑.๐๐ – ๑.๔๙ หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด^{๑๒๓}

๕. ปัญหา และข้อเสนอแนะในการบริหารงาน มหาวิทยาลัยของรัฐตามหลัก พรหมวิหาร ๔ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ที่ได้จากแบบสอบถาม ปลายเปิด วิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มตามองค์ประกอบของหลักพรหมวิหารทั้ง ๔ ด้าน โดยเขียนเป็น ความเรียงประกอบบริบท

^{๑๒๓} บุญชม ศรีสะอาด , การวิจัยเบื้องต้น , พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น , ๒๕๔๕). หน้า ๙๙.